

Institut de Ciències
Polítiques i Socials

Sondeig d'Opinió ICPS 2022

Un consorci de:

Mallorca, 244, pral. 08008 Barcelona
Tel. (34) 934 871 076 | con.icps@diba.cat
www.icps.cat

gener 2023

El sondeig es realitzà sobre una mostra de 1.200 entrevistes personals domiciliàries a la població de 18 i més anys de nacionalitat espanyola, segons un mostreig estratificat per grandària de municipi i amb selecció aleatòria de les persones entrevistades segons quotes de sexe i edat. L'enquesta compta amb un marge d'error de $\pm 2,8\%$ per a un nivell de confiança del 95% i $p=q=0,5$.

El treball de camp, dut a terme per l'empresa GESOP, es va realitzar del 19 d'octubre a l'11 de novembre de 2022.

1. Context general

S'aprecia una estabilitat general en les respostes pel que fa a l'evolució e la situació personal de les persones entrevistades, amb una lleugera tendència de millora.

No obstant, hi ha un evident empitjorament de les perspectives de cara al futur pel que fa a la situació econòmica personal.

Les situacions econòmica i política generals es tendeixen a veure de forma negativa. La primera estabilitzant-se després de passar la pandèmia (2020). La situació política evoluciona de manera diferent en els contextos espanyol i català. En el primer les opinions negatives mostren una evident tendència a la baixa des de 2014, en el segon s'observa un cert increment de les opinions negatives des de 2016.

Per primer cop en els últims vint anys hi ha més electors que valoren negativament la situació política catalana que la general espanyola.

Si s'analitza la sèrie històrica de sondeigs de l'ICPS pel que fa a les avaluacions de la situació econòmica i política tant pel conjunt d'Espanya com per a Catalunya, es possible observar l'evolució diferenciada de l'àmbit econòmic i del polític.

La opinions crítiques sobre l'economia es disparen a partir de 2008, les que es refereixen a l'àmbit econòmic ho fan un any més tard. Les primeres cauen clarament a partir del 2015, però les segones es mantenen, de manera que la situació política és avaluada com a més negativa que l'econòmica a partir d'aleshores (amb l'excepció puntual de 2020, pels efectes de la pandèmia).

2. Actituds envers la política

S'observa una tendència la "normalització" després del període dominat per la crisi del "procés independentista".

El grau d'interès per la política és similar al de 2015, amb una prevalença dels poc interessats sobre els molt interessats. La política catalana interessa més que l'espanyola, però els molt o bastant interessats no arriben al 50% de les persones entrevistades. El 2017, en el moment àlgid del "procés", l'interès per la política arribà al 66%.

El segment partidari de la independència mostra un major interès per la política en general, i sobretot per la catalana. Els partidaris que Catalunya continuï formant part d'Espanya tendeixen a mostrar menys interès en la política i no s'aprecien diferències en l'àmbit (si català o espanyol).

La tendència a la "normalització" també s'observa pel que fa a la freqüència amb la què es discuteix sobre política. Les dades d'aquests any (i les de l'anterior) s'assemblen a les registrades amb anterioritat a 2011.

La freqüència en la discussió sobre política és major en el grup de cinquanta a seixanta-quatre anys, entre qui s'ubica a l'esquerra de l'espectre polític i qui té un nivell acadèmic superior.

Pel que fa a quines eleccions es consideren més important, s'aprecia com el "procés" s'ha anat deixant enrere, ja que les mencions a les eleccions autonòmiques mostren una evident tendència a la baixa des de 2017.

És interessant observar la sèrie històrica pel que fa a quin element es té més en compte a l'hora de decidir el vot, si el partit o el candidat, ja que s'aprecia un lleuger però sostingut increment de les mencions a aquest segon en els últims quinze anys.

Un altre element que reforça la idea d'una certa "normalització" de l'escenari polític català és la millora relativa en els dos darrers anys de la satisfacció amb el funcionament de la democràcia. Les mencions de "gens satisfet o satisfeta" de l'actual sondeig i de l'anterior són les menors de l'última dècada. De fet, el perfil de l'opinió en aquest aspecte és molt similar al que registrava el sondeig de 2011, just abans de l'esclat de la crisi política derivada de la financera. De tota manera, l'escenari actual, tot i que més positiu, està a anys llum del que s'observava abans de la crisi.

Amb la intenció de mesurar el compromís amb la democràcia, el sondeig actual ha demanat a les persones entrevistades que s'ubiquessin en una escala de deu posicions entre la preferència per una democràcia de més qualitat o una economia més forta. Tal i com succeïa el 2021, la majoria s'ubica al punt mig de l'escala, tot i que hi ha més respostes que prioritzarien una economia forta que les que voldrien una democràcia de més qualitat.

Hi ha una relació clara entre la ubicació en aquesta escala i a l'eix esquerra-dreta, de manera que qui se situa en posicions d'esquerra tendeix a dir que prefereix una democràcia de més qualitat, mentre que qui s'ubica a les posicions de dreta s'inclina per una economia més forta. Aquesta relació es trasllada als

electorats dels partits, de manera que els i les votants dels partits de la dreta i també els del PSC se situen de mitjana per damunt del cinc, com ho fan els que no tenien edat per votar el febrer de 2021 i els que no van participar en aquelles eleccions. En canvi, per sota del punt mig de l'escala se situen els que recorden haver votat EnCP i els partits independentistes.

Pel que fa als sentiments que inspira la política, els més esmentats són la desconfiança i la frustració, amb més del 20% de respostes. Si es comparen les respostes amb el sondeig de fa una dècada, s'observa un descens important de les mencions a l'interès i al compromís, però també de la irritació i la indiferència, així com un augment de l'avorriment. Si s'agrupen els sentiments, els més mencionats de llarg en l'actual sondeig són els negatius, que a més han crescut respecte de fa una dècada, mentre que els positius han anat cedint terreny.

Per grups d'edat, les persones més joves i les majors de cinquanta anys són els segments que més mencionen sentiments positius, mentre que les que tenen entre vint-i-cinc i quaranta-nou anys n'esmenten més de negatius.

3. Avaluació d'institucions i governs

No s'observa aquesta "normalització" pel que fa a les valoracions de les diferents institucions. Només els ajuntaments aproven, en una escala de zero a deu. Si es comparen les valoracions mitjanes amb les registrades en el sondeig de 2010, quan fins a cinc institucions superaven l'aprovat, s'aprecia una evident disminució de les xifres, idea que s'aferma si s'observa la puntuació mitjana de conjunt d'institucions en la sèrie històrica de sondeigs de l'ICPS.

A partir de 2011 s'observa una clara davallada del conjunt de valoracions, que recuperen a partir de 2015, però no assoleixen els nivells anteriors a la crisi.

Malgrat el que aquesta evolució pugui semblar, s'observa que les persones entrevistades menors de vint-i-cinc anys són les que millors puntuacions atorguen a les diferents institucions (amb l'excepció de l'església catòlica).

Es manté el to crític envers la gestió del govern de la Generalitat, amb una majoria d'opinions negatives, un 48%, la pitjor xifra des de 2012. En la sèrie s'aprecia un canvi de tendència evident el 2012, que coincideix amb les polítiques d'austeritat impulsades per combatre la crisi econòmica. Aquesta tendència sembla trencar-se momentàniament el 2016-2017, però reprèn a partir d'aleshores, probablement ja no sobre la política econòmica sinó en relació al "procés".

És interessant observar que el descens de les valoracions positives sobre la gestió del govern de la Generalitat des de 2017 es deu principalment als electors independentistes, només el 12% dels quals considera que la gestió del govern és bona o molt bona.

Pel que fa al govern central, s'observa una tendència a l'empitjorament similar, que esclata el 2011, possiblement associada a la crisi econòmica, però al contrari de les opinions sobre el govern de la Generalitat, des de 2015 s'aprecia una tendència menys crítica.

4. Partits polítics

La "normalització" post-procés sembla comportar una tendència a la desconexió dels partits per part d'un segment de l'electorat. En aquest sentit, augmenta el nombre de persones entrevistades que declara no tenir simpatia per cap partit i d'aquells que consideren que no hi ha cap partit que defensi millor els interessos de la població espanyola o catalana o de la gent com ells.

De fet, es tracta d'un cert retorn a nivells previs a la irrupció de les noves formacions polítiques (2015), que va comportar un clar descens d'aquestes respostes.

Pel que fa a la simpatia i a la proximitat envers els partits, PSC i ERC són les formacions que més persones entrevistades diuen sentir com a properes, seguit d'En Comú Podem. A l'altre extrem, Cs, PP i Vox, juntament amb la CUP, són els partits que mostren un nivell més alt d'allunyament (més del 80% en el cas de PP i Vox).

Es manté la diferència pel que fa a les formacions que es considera que poden defensar millor els interessos de la ciutadania espanyola i de la catalana. Dels primers destaca clarament el PSC, mentre que per als segons és ERC qui s'endú la majoria de mencions.

5. Eleccions generals

Si en aquests moments se celebressin eleccions generals, el PSC seria el partit que recolliria més suports, més del doble que els situats en segona posició, EnCP i ERC, tant si es considera només la intenció de vot o si s'hi suma la simpatia¹. Respecte de les dades del sondeig de 2021 s'observa un clar increment de la intenció de vot al PP, un creixement més moderat del PSC i una clara contracció de la intenció de vot a ERC. Sembla evident que el canvi de conjuntura està darrere d'aquests moviments, per altra banda molt lleus des del punt de vista estadístic.

El resultat del PSC s'explicaria per una intensa retenció de vot propi, a més de la atracció de vot d'altres opcions properes, tant d'EnCP com d'ERC, així com

---

¹ Aquestes dades no tenen en compte el biaix en la manifestació del record de vot sobre el vot real obtingut per cada partit el 2019. En aquest sentit, el record de vot al PSC és un 9% superior al vot real obtingut.

de JxCat. ERC també cediria vot a EnCP, el que mostra una gran vitalitat en l'espai de l'esquerra. D'altra banda, el vot al PP segueix els patrons de l'escenari general, amb una forta retenció de vot i l'atracció de segments significatius d'antics votants de Cs i de Vox. Destaca així mateix la feblesa del vot a JxCat, una part important del qual sembla anar a la indecisió.

Pel que fa als lideratges més valorats, aquests són Pedro Sánchez i Yolanda Díaz, malgrat que ni l'un ni l'altra obtenen una mitjana superior al cinc. Les valoracions mitjanes segons el record de vot a les eleccions generals de 2019 mostren clarament els dos espais d'atracció. Sánchez i Díaz són ben valorats pels votants de PSC i EnCP (i en part, d'ERC), mentre que Núñez Feijóo ho és pels votants de Cs i Vox, a més dels seus.

Precisament Núñez Feijóo millora la preferència com a futur president del govern central que mostrava Pablo Casado el 2021, tot i que només el prefereix el 7%.

6. Eleccions al Parlament

Si en aquests moments se celebressin eleccions al Parlament de Catalunya, ERC i el PSC serien les formacions a les que més persones entrevistades declaren tenir intenció de votar. Tanmateix, si es considera la simpatia que manifesten els qui no mostren intenció clara de vot, ERC seria el capdavanter, sis punts per davant del PSC i deu sobre JxCat².

No obstant, les dades comparades amb el sondeig de 2021 mostren un lleu retrocés de la intenció als republicans i un increment igualment lleu del PSC.

Pel que fa als transvasaments de vot, el PSC és el que mostra una major robustesa del propi vot, ja que en retindria vuit de cada deu. ERC no sembla

---

² Aquestes dades no tenen en compte el biaix en la manifestació del record de vot sobre el vot real obtingut per cada partit el 2021. En aquest sentit, el record de vot a ERC és 11 punts superior al vot real obtingut.

haver solidificat el seu vot, però es beneficia de l'atracció d'antics votants de JxCat i la CUP. Per la seva banda, al PP se li observa una forta fidelització del propi vot, així com l'atracció de vot provinent de Cs i Vox, seguint l'estela del context general espanyol.

És interessant comparar l'esquema d'implantació dels diferents electorats en els dos eixos ideològics que dominen la política catalana entre aquest sondeig i el de fa deu anys. Més enllà de les magnituds de cada segment, influïdes pel biaix del record de vot, s'observa com ERC ha modificat la seva implantació cap a una posició més centrada en relació a la mitjana de la mostra, mentre que JxCat està clarament desplaçat cap a l'esquerra respecte de la posició de CiU el 2012. El desplaçament d'ERC sembla que també explicaria el moviment de la CUP cap a posicions més extremes en el sentiment de pertinença català.

A l'espai de pertinença espanyola s'aprecia un desplaçament molt fort de Cs cap a la dreta i un empetitiment del nucli d'electorat del PP, possiblement per l'aparició a la seva dreta del nucli de Vox.

Pel que fa a la valoració dels lideratges, és destacable que cap assoleixi l'aprovat, tot essent Oriol Junqueras el que més s'hi aproxima. Si s'analitzen conjuntament el grau de coneixement i la valoració mitjana dels dirigents catalans, s'observen dos grups netament diferenciats en funció del primer element. Entre els coneguts per més del 80% de les persones entrevistades, els dirigents d'ERC són els que assoleixen valoracions més altes, seguits pels dos dirigents del PSC. Entre els de JxCat, mentre Turull és ben valorat, Borràs no ho és tant. Finalment, hi ha dos dirigents que mostren un grau de coneixement molt alt, però obtenen valoracions sensiblement menys positives, Carles Puigdemont i Ada Colau.

Pel que fa al grup de dirigents menys coneguts, les seves valoracions semblen respondre a criteris ideològics. Dolors Sabater i Jèssica Albiach obtenen notes

mitjanes superiors a quatre, mentre que els líders de PP, i sobretot els de Cs i Vox, n'obtenen de clarament inferiors.

El context de realització de l'enquesta es fa evident en l'empitjorament de la valoració de Laura Borràs per part dels propis votants de JxCat, que fa un any li atorgaven un puntuació mitjana de 7,4 i ara n'hi atorguen una de 5,7. També respon a la conjuntura la disminució de la valoració de Puigdemont per part dels votants de JxCat, de 8,2 a 7,1.

Si es té en compte la sèrie històrica de sondeigs de l'ICPS, s'observa com des de 2015 es produeix un descens acusat de la mitjana de valoracions dels dirigents catalans, que des de 2019 es mou per sota del cinc. Les vicissituds del "procés" i la polarització de les opinions explicarien el fenomen.

Una tendència similar sembla afectar la valoració mitjana del president de la Generalitat, tot i que és un fenomen més antic. Des de 2005, la valoració dels diferents presidents s'ha mogut majoritàriament per sota de l'aprovat, amb comptades excepcions (Montilla 2008, Mas 2010 i Puigdemont 2016). Aragonès no s'escapa d'aquesta lògica en els dos últims anys.

Part d'això s'explica per una sostinguda disminució de les valoracions dels lideratges dels partits independentistes entre els propis votants d'aquests partits, fruit de la creixent rivalitat entre JxCat i ERC a partir de 2018. Més enllà del cas de Borràs, que s'explica per la seva situació personal, s'observa un clar empitjorament de les valoracions tant dels dirigents de JxCat entre qui ha votat ERC, com dels dirigents d'ERC entre els votants de JxCat.

Això posa en evidència el final de l'etapa del "procés", caracteritzada per una simpatia mútua entre els dos electorats independentistes.

Pel que fa a la preferència com a president de la Generalitat, destaca el suport del vot del PSC envers Salvador Illa, que contrasta amb el suport més tímid entre els votants d'ERC per l'actual president Aragonès. Tanmateix, quan s'avaluen les seves possibilitats com a futurs presidents, hi ha més votants d'ERC que creuen que aquest serà Aragonès, que votants socialistes que consideren el mateix d'Illa.

7. Les seqüeles del “procés”

Les dades del sondeig mostren clarament com es mantenen pràcticament inalterats els indicadors globals pel que fa a les preferències d'articulació de Catalunya respecte d'Espanya.

Així, la preferència per la independència continua essent l'opció amb més adherents, tot i que en una progressió descendent des de 2012, quan assolí el 44%. Quan s'obliga les persones enquestades a triar entre dues opcions, els favorables a l'establiment d'un Estat català independent es mantenen respecte de l'any passat, tot i que aquí també s'observa una clara erosió en el mitjà termini, del 46% de 2018 al 39% actual.

El creuament de les dues preguntes dóna resultats interessants: si bé més del 90% dels que preferirien que Catalunya seguís sent una comunitat autònoma o esdevingués una regió diuen preferir seguir formant part d'Espanya, i més del 90% dels que preferirien una Catalunya independent es mostren partidaris que sigui efectivament independent, entre els partidaris de la solució federal s'observa una major diversitat, amb un 68% partidari de continuar formant part d'Espanya i un 22% que es decanta per una Catalunya independent.

A nivell d'electorats, també es fan evident les diferències a l'hora de definir la relació entre Catalunya i Espanya. Més del 60% dels votants de CUP, JxCat i

ERC són partidaris de la solució independentista. A l'altre extrem, més del 60% dels de Cs i PP ho són de la relació autonòmica. Entre els de Vox destaca l'opció regional, d'igual dimensió que l'autonòmica. Pels votants del PSC, la meitat vol aquesta mateixa solució, mentre que el vot d'EnCP es mostra dividit entre l'opció federal, majoritària, i la independentista i l'autonomista, ambdues de dimensions iguals.

Ara bé, si s'observen les respostes a la pregunta dicotòmica entre el sondeig de 2018 i l'actual s'aprecia una diferència interessant: la preferència per l'Estat independent, malgrat continua essent amplament majoritària entre els votants de JxCat i ERC, retrocedeix de forma evident, dotze punts entre els primers, deu entre els segons.

Aquesta dada es relaciona amb altres indicadors presents en el sondeig que mostren un desgast significatiu de tot allò relacionat amb el "procés", com ara la importància que se li atorga a la qüestió sobre la independència o la importància que se li atorga a l'hora de decidir el vot en unes eleccions al Parlament. En ambdós casos, s'observa una clara tendència a la baixa des de 2018, si bé aquesta és menor entre els partidaris d'una Catalunya independent, tot i que la importància que se li atribueix al tema cau en 12 punts entre aquest segment, i en 14 la importància de la posició dels partits a l'hora de decidir el vot.

Una dada a retenir i que expressa el canvi d'ambient: per primer cop, entre els que no són partidaris de la independència, són més els que consideren que la qüestió sobre la independència és poc o gens important que els que creuen que és molt o bastant important.

Un altre indicador que ajuda a entendre el moment actual és el que fa referència al resultat del “procés”. A les persones enquestades se’ls demana com voldrien que acabés el “procés” i alhora com creuen que acabarà.

A la primera pregunta s’observa una forta estabilitat en les respostes. Al voltant del 45% voldria que el “procés” s’acabés amb un acord per dotar Catalunya de més autogovern, un 30% voldria que finalitzés amb la independència, mentre que un 16% voldria que simplement s’abandonés.

La segona pregunta, però, mostra una evolució significativa. En l’actual sondeig per primer cop s’observa un empat entre els que creuen que el “procés” acabarà en un acord i els que creuen que s’abandonarà. Aquests últims han crescut més de deu punts respecte de 2021. D’altra banda, els que creuen que el “procés” acabarà amb la independència de Catalunya han anat disminuint fins a representar només el 4% del total en l’actual sondeig.

La diferència entre el que es voldria i el que es creu que passarà es fa més evident quan s’observen les respostes dels partidaris de la independència i els de la permanència a Espanya.

Ambdós grups es mantenen en les seves posicions pel que fa a la preferència. Més del 70% dels partidaris de la independència voldrien que el “procés” acabés amb una secessió, mentre que la majoria (62%) dels contraris a la independència voldrien que el procés acabés amb un acord.

Ara bé, si fins l’any passat la majoria dels partidaris de la independència creien que el “procés” acabaria amb un acord, ara són més els que consideren que acabarà amb l’abandonament del propi “procés”. I ho creuen més que els contraris a la secessió, entre els quals segueixen essent majoria els que creuen que el “procés” acabarà amb un acord per dotar Catalunya de més autogovern.

Si es creuen les dues preguntes, s’obté que els que voldrien que el “procés” culminés amb la independència consideren majoritàriament que acabarà amb

l'abandonament, per damunt dels que creuen que ho farà amb un acord. D'aquests, els que creuen que el "procés" culminarà amb la independència de Catalunya només són el 8%.

El canvi és molt significatiu. Per una banda, l'opció de l'abandó es dispara en aquest darrer sondeig, des del 22 al 43%. Un canvi bruscat que podria atribuir-se a la conjuntura de crisi entre els partits independentistes en el moment de fer el sondeig. Ara bé, el que no sembla respondre tant a la conjuntura és el sostingut descens dels que creuen que efectivament el "procés" culminarà amb la independència, que eren el 32% el 2019 i ara el 9%, entre els que d'entrada voldrien que culminés amb la secessió.

Aquesta tendència més pessimista s'estén a aspectes més conjunturals, com ara la taula de diàleg entre el govern de la Generalitat i el govern central. Les opinions negatives en l'actual sondeig agrupen 44% de totes les persones entrevistades, quinze punts més que fa un any. Les opinions positives, per la seva banda, s'han reduït en 13 punts.

Els votants dels partits independentistes i els que conformen el govern central són els que més empitjoren la seva opinió sobre la taula de diàleg, especialment qui diu haver votat ERC o EnCP, que fa un any eren dels que mostraven una opinió més favorable envers la iniciativa. Els votants del PSC, que també apareixien com a majoritàriament favorables el 2021 són els que s'hi mostren més d'acord en l'actual sondeig.

També s'observa en aquest sondeig una menor confiança en què ambdós governs puguin arribar a un acord en el marc de la taula de diàleg. Aquí els canvis respecte de 2021 són menors, però van en la mateixa direcció: el 56% que veia probable o segur que no hi hauria acord s'ha reforçat fins al 62%.

Els i les votants d'ERC i d'EnCP tornen a aparèixer com els segments on més han crescut les opinions pessimistes.

Pel que fa a les qüestions que podrien arribar a acordar-se en la taula de diàleg, les dades del sondeig són molt similars a les de l'any passat. La millora en el finançament de la Generalitat és el que concita un major suport, per damunt del 80%. També sembla haver consens en dotar la Generalitat de majors competències, mentre que l'amnistia per als processats a causa del "procés" i la possibilitat de celebrar un referèndum obre la independència susciten un suport menor, de dues tercers parts de les persones entrevistades.

Si s'analitzen les respostes en funció de la preferència o no per a què Catalunya esdevingui un Estat independent, s'observa que la tant la millora del finançament com l'assumpció de més competències per part de la Generalitat conciten el suport majoritari tant entre els partidaris de la independència com del manteniment de la unitat amb Espanya. En canvi, el referèndum i l'amnistia, amplament recolzats pels independentistes, no assoleixen el suport majoritari entre els contraris a la secessió.